

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/82/2006

STOSUNEK DO ZWIERZĄT

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

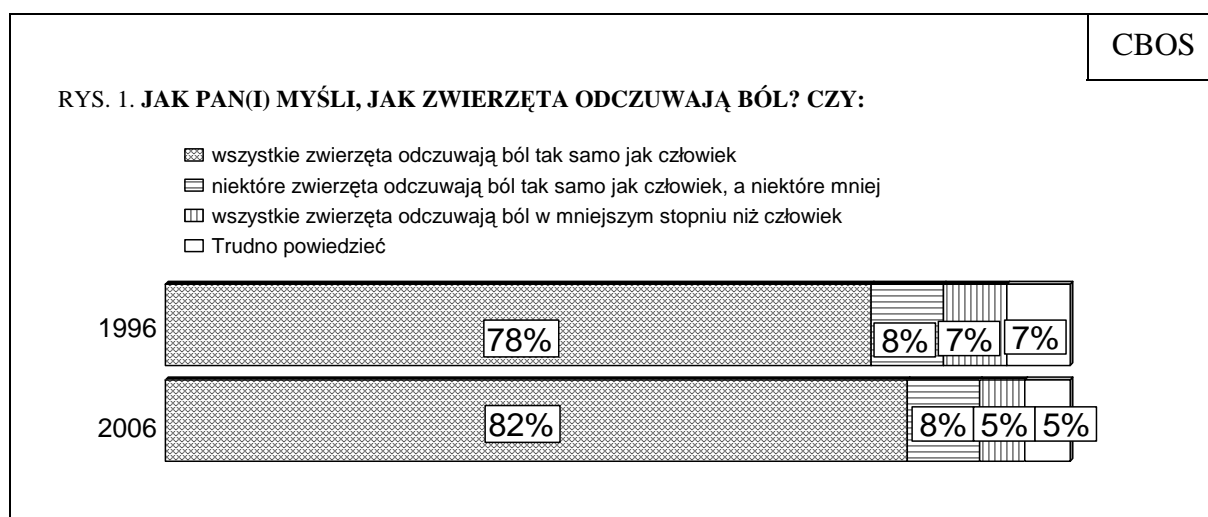

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

W jednym z naszych ostatnich badań¹ postanowiliśmy powrócić do tematu poruszanego przed dziesięcioma laty² - stosunku do zwierząt. Po opublikowaniu komunikatów dotyczących przede wszystkim zwierząt bezpańskich, dzikich oraz domowych³ nadeszła kolej na zajęcie się problematyką zwierząt gospodarskich, traktowanych przez człowieka najbardziej utylitarnie.

JAK ZWIERZĘTA ODCZUWAJĄ BÓL

Wśród osób biorących udział w badaniu prawie powszechne jest przekonanie, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek. Tego zdania jest obecnie ponad cztery piąte badanych (82%, o 4 punkty więcej niż dziesięć lat temu). Co dwunasty ankietowany (8%) różnicuje zwierzęta pod względem odczuwania bólu, twierdząc, że jedne odczuwają go tak samo jak człowiek, a inne mniej. Co dwudziesty (5%) sądzi, że wszystkie zwierzęta doświadczają bólu w mniejszym stopniu niż ludzie, tyle samo respondentów nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (191) przeprowadzono w dniach 1-4 kwietnia 2006 roku na liczącej 1025 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Patrz komunikat CBOS „Ludzie i zwierzęta”, styczeń 1997.

³ Por. komunikaty CBOS: „Pomaganie bezpańskim i dzikim zwierzętom”, marzec 2006, „Przestrzeganie praw zwierząt w Polsce”, marzec 2006, „Ochrona zwierząt gospodarskich i domowych przed ptasią grypą”, kwiecień 2006.

Podobnie jak w 1996 roku, na opinie badanych w niewielkim stopniu wpływają ich cechy społeczno-demograficzne. Można jednak zauważyć, że - tak samo jak dziesięć lat temu - ankietowani lepiej wykształceni, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, respondenci pracujący na własny rachunek poza rolnictwem, a także najmłodszy badani, szczególnie uczniowie i studenci, częściej niż pozostali wskazują na zróżnicowaną wrażliwość zwierząt na ból. Być może, jak to zostało zinterpretowane w poprzednim komunikacie na ten temat⁴, opinie tych osób wynikają w większym stopniu z przesłanek merytorycznych, a w mniejszym - ze stereotypowych czy emocjonalnych. Tegoroczne badanie wykazało też zmianę w postawach rolników wobec zwierząt (co odnotowaliśmy również w innych komunikatach dotyczących tej problematyki). Obecnie, inaczej niż dziesięć lat temu, opinie tej grupy społeczno-zawodowej nie różnią się znacząco od opinii ogółu badanych - 85% rolników (w porównaniu z rokiem 1996 wzrost o 18 punktów) twierdzi, że wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek (zob. tabele aneksowe).

POSTAWY WOBEC ZABIJANIA ZWIERZĄT

Odpowiedzi badanych na pytanie, czy można zabijać zwierzęta, tylko nieznacznie odbiegają od wskazań z 1996 roku i nadal różnią się przede wszystkim w zależności od tego, jaki jest cel ich uśmiercania. Ogromna większość Polaków (91%) uważa zabijanie zwierząt bez żadnych ograniczeń za niewłaściwe. Niewiele mniejsza liczebnie grupa (82%, o 12 punktów więcej niż przed dziesięcioma laty) jest przekonana, że nie należy zabijać zwierząt tylko dlatego, że są niepożyteczne.

Z drugiej strony nadal większość Polaków, podobnie jak dziesięć lat temu, zgadza się na zabijanie zwierząt szkodliwych (59%), zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla człowieka (72%) oraz chorych, którym nie można pomóc (88%). Zaskakuje natomiast zdecydowanie mniejsza niż w 1996 roku (spadek z 91% do 67%) liczba osób uważających, że można zabijać zwierzęta dla pozyskania ich mięsa lub skór albo dla innych potrzeb gospodarczych. Nic nie wskazuje przecież na znaczący wzrost liczby jaroszy czy wegetarian w Polsce (w ubiegłorocznym sondażu dotyczącym upodobań kulinarnych Polaków ponad

⁴ Zob. komunikat CBOS „Ludzie i zwierzęta”, wyd. cyt.

80% badanych deklaroowało wprost, że na obiad chciałoby zjeść kawałek mięsa⁵). Trzeba jednak zaznaczyć, że w tym roku pytanie było nieco inaczej sformułowane. Niezależnie od tego opinie na temat zabijania zwierząt w celach spożywczych i innych celach użytkowych są z pewnością znacznie bardziej radykalne niż rzeczywiste zachowania konsumpcyjne.

Tabela 1

Czy, Pana(i) zdaniem, można zabijać czy też nie:	Tak, można		Nie, nie należy		Trudno powiedzieć	
	1996	2006	1996	2006	1996	2006
	w procentach					
- zwierzęta bardzo chore, które się męczą i nie można im pomóc	89	88	7	9	4	3
- zwierzęta groźne, które mogą być niebezpieczne dla człowieka	69	72	20	20	11	8
- zwierzęta dla pozyskania ich mięsa lub skór albo dla innych potrzeb gospodarczych*	91	67	5	27	4	6
- zwierzęta szkodliwe	62	59	27	28	11	13
- zwierzęta, z których nie ma pożytku	18	10	70	82	12	7
- wszystkie zwierzęta, bez specjalnych ograniczeń	2	5	95	91	3	4

* W 1996 roku podpunkt ten miał brzmienie: „zwierzęta, które wykorzystuje się na mięso albo na inne potrzeby gospodarze”

Jak widać, nie ma zgody na bezsensowne, bezrefleksyjne zabijanie zwierząt, natomiast większość ankietowanych przyzwala na ich zabijanie dla zaspokojenia potrzeb człowieka, zagwarantowania mu pożywienia i bezpieczeństwa.

W tym roku pytaliśmy również o kwestię przyzwolenia na zabijanie zwierząt w bardziej konkretnych przypadkach, chcąc sprawdzić, czy deklaracje dotyczące kategorii dość ogólnych przełożą się na sytuacje „życiowe”. Okazało się, że odpowiedzi na te pytania dość dobrze wpisują się w ogólne poglądy na temat zabijania zwierząt.

Tabela 2

Czy, Pana(i) zdaniem, można zabijać czy też nie:	Tak, można	Nie, nie należy	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- zwierzęta dzikie, które za bardzo się rozmnożyły i zagrażają innym gatunkom zwierząt lub roślin	56	33	12
- zwierzęta, które mogą przenosić choroby groźne dla człowieka (np. ptasią grypę), nawet jeśli nie udowodniono, że są zarażone	53	37	10
- zwierzęta bezpańskie, takie, których nikt nie chce	18	73	9

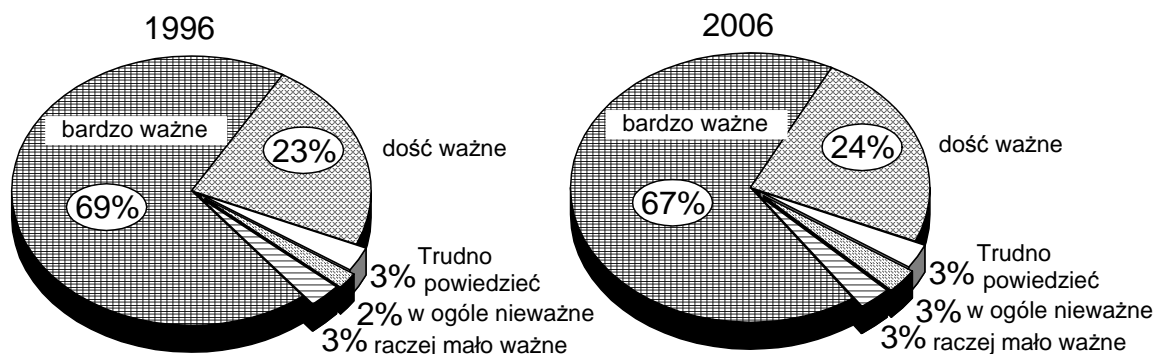
⁵ Patrz komunikat CBOS „Upodobania kulinarne, nawyki żywieniowe i zachowania konsumenckie Polaków”, listopad 2005.

Zgodę na zabijanie zwierząt bezpańskich, takich, których nikt nie chce, wydałoby 18% Polaków, a zatem więcej niż na zabijanie zwierząt niepożytecznych. Stanowisko takie może być umotywowane pewnym zbliżeniem kategorii zwierząt bezpańskich do kategorii zwierząt, którym nie można pomóc - nie ze względu na chorobę, ale np. na złe warunki w schroniskach. Zdaniem ponad połowy badanych (56%) można zabijać zwierzęta, których populacja zwiększyła się na tyle, że zagraża innym gatunkom zwierząt lub roślin. Odpowiadając na pytanie o dopuszczalność zabijania zwierząt, które mogą przenosić choroby groźne dla człowieka (np. ptasią grypę), nawet jeśli nie udowodniono, że są zarażone, również ponad połowa badanych (53%) zgodziła się z poglądem, że takie zwierzęta można zabijać, ponad jedna trzecia zaś (37%) - że nie należy. Jak widać, zwierzęta mogące przenosić choroby postrzegane są raczej jako szkodliwe niż potencjalnie groźne.

Prawie we wszystkich przypadkach, o które pytaliśmy (poza przyzwoleniem na zabijanie zwierząt mogących stanowić niebezpieczeństwo dla człowieka), więcej mężczyzn niż kobiet jest zdania, że można zabijać zwierzęta. Ponadto rolnicy oraz respondenci pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych charakteryzują się tym, że nieco częściej niż przeciętnie przyzwalają na zabijanie zwierząt we wszystkich wymienionych przypadkach. Pozostałe cechy społeczno-demograficzne badanych w zasadzie nie mają wpływu na ich poglądy na ten temat. Można jedynie zauważyć, że - inaczej niż w badaniu sprzed dziesięciu lat - najwięcej osób sprzeciwiających się zabijaniu zwierząt w większości wymienionych przypadków jest nie w grupie najmłodszych badanych (poniżej 25 roku życia), ale wśród osób mających od 25 do 34 lat, a więc tych, które dziesięć lat temu częściej niż przeciętnie sprzeciwiały się zabijaniu zwierząt (poza zabijaniem zwierząt bezpańskich, potencjalnie niebezpiecznych oraz zagrażających innym gatunkom, czemu częściej niż pozostali przeciwni są badani w wieku od 18 do 24 lat). Być może obserwowane wówczas upowszechnianie się postaw wegetariańskich było zjawiskiem raczej pokoleniowym niż związanym z młodym wiekiem badanych.

Podobnie jak w 1996 roku, większość ankietowanych za istotne uważa zminimalizowanie cierpień zwierząt rzeźnych, jakie wiążą się z ich ubojem. Ponad dwie trzecie (67%) wyraża przekonanie, że jest to sprawa bardzo ważna, a blisko jedna czwarta (24%) - że dość ważna.

RYS. 2. JAK WAŻNE, PANA(I) ZDANIEM, JEST TO, BY UŚMIERCAĆ ZWIERZĘTA PRZEZNACZONE NA RZEŻ W TAKI SPOSOB, ABY JAK NAJMNIEJ CIERPIAŁY? CZY JEST TO:

Cechy społeczno-demograficzne badanych w stosunkowo niewielkim stopniu różnicują opinie na ten temat. Kobiety, a także osoby powyżej 45 roku życia, mieszkańcy dużych i wielkich miast nieco częściej niż przeciętnie są zdania, że zmniejszanie cierpień zwierząt rzeźnych jest sprawą bardzo ważną. Odsetek osób podzielających tę opinię rośnie wraz ze wzrostem poziomu ich wykształcenia (zob. tabele aneksowe).

ZWIERZĘTA W LABORATORIACH, CYRKACH, OGRODACH ZOOLOGICZNYCH

Osoby biorące udział w badaniu zapytaliśmy również o ich postawy wobec różnych sposobów wykorzystywania żywych zwierząt przez człowieka. W opinii większości badanych (64%) słuszne jest trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych, choć trzeba zaznaczyć, że tylko 12% wyraża ten pogląd w sposób zdecydowany.

Ponad połowa ankietowanych (57%) uznaje też za słuszne testowanie na zwierzętach leków przeznaczonych dla ludzi, przy czym tylko 13% zdecydowanie zgadza się z tą opinią. Niezależnie od powszechnego przekonania, że zwierzę odczuwa ból tak samo jak człowiek, zdrowie i życie ludzkie uważane jest więc za ważniejsze niż życie i zdrowie zwierząt.

Z kolei w kwestii tresowania i pokazywania zwierząt w cyrkach oraz testowania na zwierzętach kosmetyków lub środków czystości przeznaczonych dla ludzi ponad połowa badanych (odpowiednio: 51% i 57%) sądzi, że takie wykorzystywanie zwierząt jest niesłuszne, przy czym co piąty wyraża tę dezaprobatę zdecydowanie. Znamienne są różnice

w postrzeganiu testowania na zwierzętach leków (a więc środków ratujących życie) oraz kosmetyków, środków czystości (będących „tylko” niekoniecznym ułatwieniem życia). Kiedy waży się na szali wygodę człowieka i życie lub zdrowie zwierzęcia, to ostatnie przeważa, przynajmniej w deklaracjach.

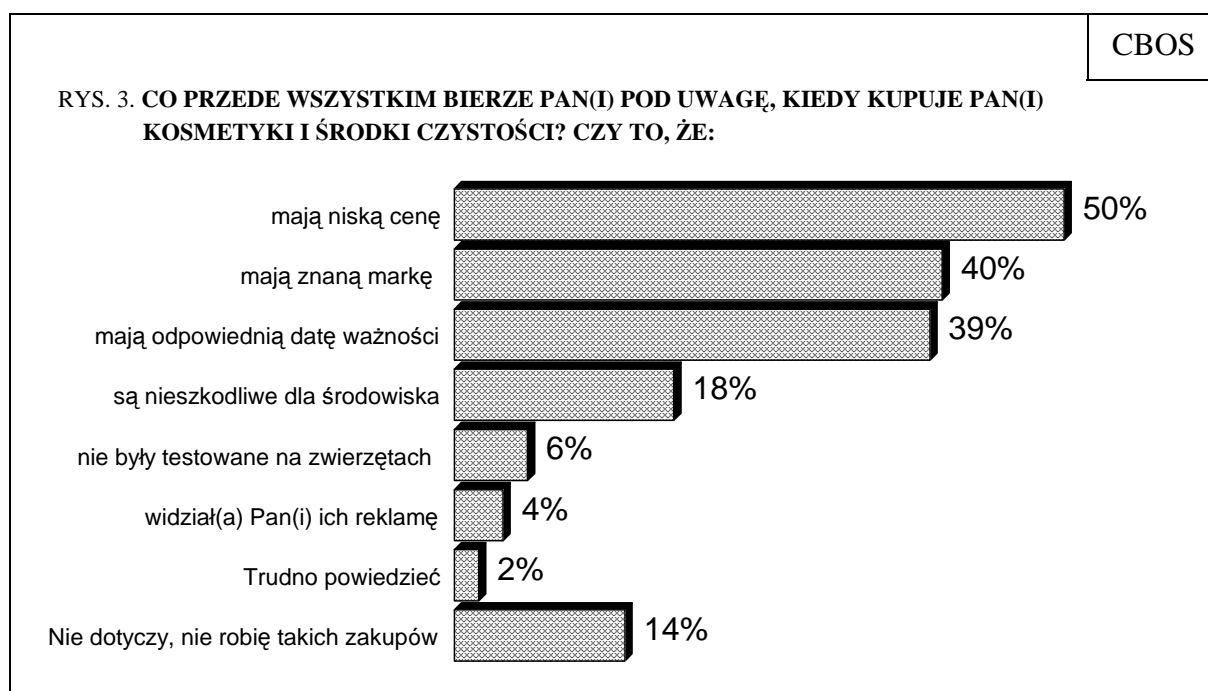
Tabela 3

Jak Pan(i) sądzi, czy jest słuszne czy niesłuszne:	Zdecydowanie słuszne	Raczej słuszne	Raczej niesłuszne	Zdecydowanie niesłuszne	Trudno powiedzieć
	w procentach				
- trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych	12	52	18	6	12
- testowanie na zwierzętach leków przeznaczonych dla ludzi	13	44	19	11	13
- tresowanie i pokazywanie zwierząt w cyrkach	5	32	31	20	12
- testowanie na zwierzętach kosmetyków, środków czystości przeznaczonych dla ludzi	6	24	36	21	12

Zróznicowane są odpowiedzi na pytania dotyczące trzymania zwierząt w ogrodach zoologicznych oraz tresowania i pokazywania ich w cyrkach. Prawdopodobnie istnienie ogrodów zoologicznych, gdzie obecnie zwierzęta uzyskują coraz więcej przestrzeni i zapewnia się im coraz lepsze, coraz bardziej zbliżone do naturalnych warunki, może być postrzegane jako działanie dla dobra zwierząt, a nie ich wykorzystywanie. Zapewne nie bez znaczenia pozostają tu również doniesienia o niektórych gatunkach uratowanych przed wyginięciem właśnie dzięki istnieniu ogrodów zoologicznych. Tresura cyrkowa zwierząt i pokazywanie ich publiczności, być może dzięki nagłośnieniu przez organizacje ochrony zwierząt, postrzegane są jako działania mające zapewnić przyjemność człowiekowi, ale dla zwierząt raczej niekorzystne.

Wszystkie powyższe sposoby wykorzystywania zwierząt spotykają się ze zdecydowanie większą od przeciętnej dezaprobatą wśród najmłodszych badanych (poniżej 25 roku życia). Nieco częściej niż pozostali uznają je za niesłuszne respondenci o poglądach lewicowych. W przypadkach, kiedy zestawiane są takie wartości, jak życie i zdrowie zwierząt oraz wygoda i przyjemność ludzi, widoczne jest również wyraźne powiązanie opinii z poziomem wykształcenia - im on wyższy, tym więcej osób za niesłuszne uważa testowanie na zwierzętach kosmetyków oraz pokazywanie zwierząt w cyrkach (zob. tabele aneksowe).

Chociaż większość badanych uznaje za niesłuszne testowanie na zwierzętach kosmetyków i środków czystości przeznaczonych dla ludzi, przy zakupie tych produktów tylko nieliczni (6%) sprawdzają przede wszystkim to, czy nie były one testowane na zwierzętach. Pod uwagę brane są natomiast głównie: niska cena (50% wskazań), znana marka oraz data ważności (odpowiednio: 40% i 39%). Prawie co piąty badany (18%) sprawdza, czy kupowane przez niego kosmetyki i środki czystości nie są szkodliwe dla środowiska. Minimalne znaczenie ma zdaniem ankietowanych oglądanie reklam - tylko czterech na stu (4%) deklaruje, że przy takich zakupach kieruje się obejrzaną reklamą.

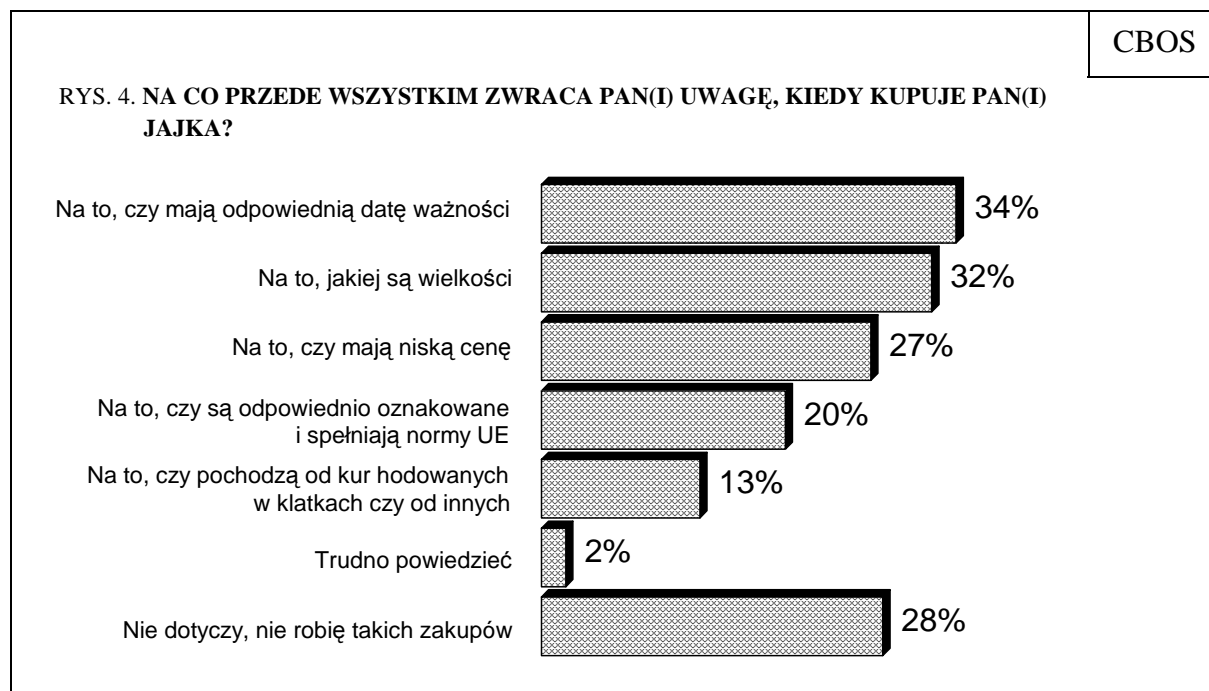

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać dwie odpowiedzi

Im młodszy są badani i im lepiej oceniają swoją sytuację materialną, tym częściej deklarują, że przy zakupie kosmetyków i środków czystości biorą pod uwagę to, czy nie były one testowane na zwierzętach. Ponadto odsetek osób, które sprawdzają przed zakupem, czy produkt nie był testowany na zwierzętach, jest nieco wyższy wśród kobiet niż mężczyzn (por. tabele aneksowe).

Kolejną egzemplifikacją tego, jak deklarowane postawy wobec zwierząt przekładają się na praktykę życiową i codzienne wybory, mogą być odpowiedzi na pytanie o kryteria zakupu jajek. W tym przypadku, zdaniem badanych, najczęściej decyduje termin przydatności do spożycia oraz wielkość jajek (34% i 32% wskazań), nieco rzadziej ich cena (27%).

Jedna piąta respondentów (20%) twierdzi, że kieruje się tym, czy kupowane jajka są odpowiednio oznakowane i czy spełniają normy UE. Co ósmy (13%) jako jeden z dwóch czynników branych pod uwagę przy zakupie jajek wymienił warunki chowu kur.

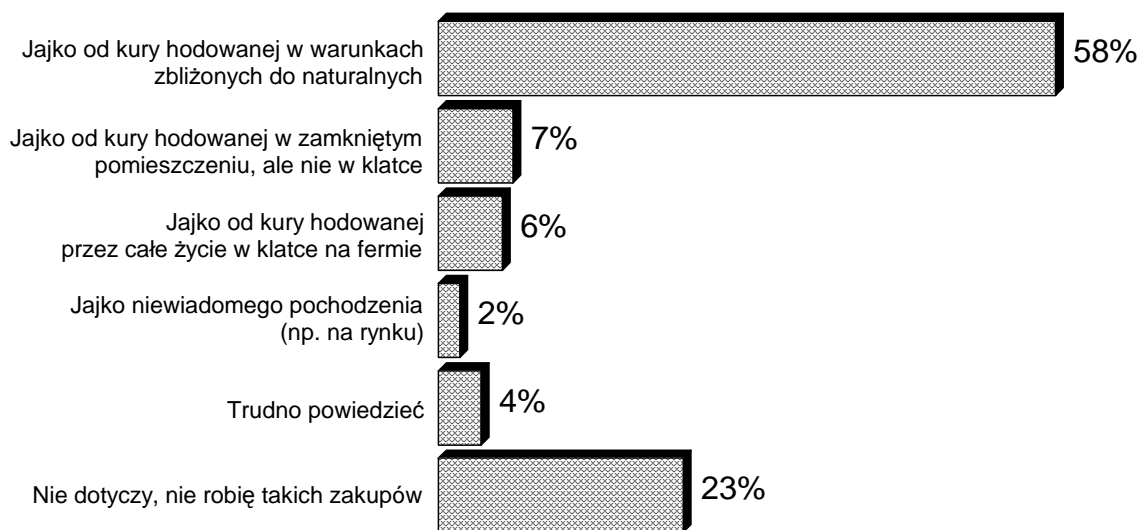

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać dwie odpowiedzi

Kobiety częściej niż mężczyźni kierują się przy zakupie jajek tym, czy pochodzą one od kur trzymany w klatkach czy od innych. Na czynnik ten nieco częściej zwracają uwagę badani lepiej oceniający swoją sytuację materialną, rzadziej zaś - ankietowani słabiej wykształceni i mieszkający w największych miastach (por. tabele aneksowe).

Z drugiej strony - respondenci zapytani o to, jakich kur jajka najchętniej by kupowali, w większości (58%) twierdzą, że zdecydowałiby się na jajka od kur chowanych w warunkach zbliżonych do naturalnych. Pozostałe odpowiedzi wskazywało zdecydowanie mniej osób (poniżej 10%).

RYS. 5. PROSZĘ SOBIE WYOBRAZIĆ, ŻE MA PAN(I) DO WYBORU CZTERY RODZAJE JAJEK. KTÓRE Z NICH BY PAN(I) KUPIŁ(A)?

Jak widać, mimo że ponad połowa badanych deklaruje chęć zakupu jajek od kur chowanych w warunkach, które są możliwie bliskie naturalnych, tylko co ósmy kupując jajka rzeczywiście zwraca uwagę na to, skąd pochodzą.

KONTROLA WARUNKÓW BYTOWANIA I UBOJU ZWIERZĄT

W opinii prawie wszystkich badanych (ponad 90%) warunki uboju zwierząt rzeźnych, prowadzenia badań laboratoryjnych na zwierzętach oraz warunki utrzymania i transportu zwierząt gospodarskich, a także należących do cyrków i ogrodów zoologicznych nie powinny pozostawać poza kontrolą.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, powinno się kontrolować czy też nie:	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- w jakich warunkach uśmiercane są zwierzęta rzeźne	97	1	2
- w jakich warunkach trzymane są i transportowane zwierzęta hodowane dla ich mleka, skór lub mięsa	97	1	2
- w jakich warunkach trzymane są zwierzęta należące do cyrków lub ogrodów zoologicznych	96	2	2
- w jakich warunkach odbywają się badania laboratoryjne na zwierzętach	94	2	4

Tabela 5 **Odpowiedzi osób uważających kontrolę w danym przypadku za potrzebną**

Przedmiot kontroli:	Czy kontrole powinny przeprowadzać odpowiednie jednostki administracji państwowej czy raczej organizacje społeczne, stowarzyszenia?			
	Tylko odpowiednie jednostki administracji państwowej, np. inspekcja weterynaryjna	Tylko organizacje społeczne, stowarzyszenia, np. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami	Organizacje społeczne i jednostki administracji państwowej wspólnie	Trudno powiedzieć
	w procentach			
- w jakich warunkach uśmiercane są zwierzęta rzeźne	57	10	29	4
- w jakich warunkach trzymane są i transportowane zwierzęta hodowane dla ich mleka, skór lub mięsa	49	13	34	4
- w jakich warunkach trzymane są zwierzęta należące do cyrków lub ogrodów zoologicznych	35	22	38	5
- w jakich warunkach odbywają się badania laboratoryjne na zwierzętach	47	13	35	5

O ile badani są prawie jednomyślni co do tego, że we wszystkich wymienionych przypadkach kontrola jest niezbędna, o tyle różnią się w opiniach na temat tego, kto powinien się nią zajmować. W tym względzie więcej badanych ufa instytucjom państwowym niż społecznym. Ponad połowa (57%) uważa, że tylko odpowiednie jednostki administracji państwowej, np. inspekcja weterynaryjna, powinny kontrolować warunki uboju zwierząt rzeźnych, a prawie połowa - że tylko te służby powinny się zajmować kontrolą warunków transportu i utrzymania zwierząt oraz warunków, w jakich odbywają się badania laboratoryjne na zwierzętach (odpowiednio: 49% i 47%). W opinii jednej trzeciej badanych (35%) to administracja państwowa powinna kontrolować, w jakich warunkach trzymane są zwierzęta należące do cyrków lub ogrodów zoologicznych, choć nieco więcej (38%) jest zdania, że powinny z nią współdziałać organizacje społeczne. W pozostałych wymienionych przypadkach wspólne działanie stowarzyszeń (np. Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami) i jednostek administracji państwowej uważa za wskazane około jednej trzeciej badanych.

Zdecydowanie mniejsze liczebnie grupy pozostawiłyby tylko w rękach organizacji pozarządowych kontrolę cyrków i ogrodów zoologicznych (22%), warunków produkcji zwierzęcej i transportu zwierząt oraz badań laboratoryjnych na zwierzętach (po 13%), a także warunków uboju zwierząt rzeźnych (10%). Trudno zinterpretować uzyskane wyniki badań

i przewagę zaufania do instytucji państwowych. Organizacje społeczne starają się wykrywać nieprawidłowości w różnych dziedzinach produkcji zwierzęcej i podejmują działania na rzecz ochrony zwierząt, czasami ujawniając luki w kontroli weterynaryjnej⁶. Możliwe, że badani nie mają zaufania do metod działania tych organizacji, budzących niekiedy kontrowersje.

Kobiety, respondenci najmłodszy, lepiej wykształceni oraz mieszkający w największych miastach zauważalnie częściej niż pozostali twierdzą, że taką kontrolą powinny zajmować się wspólnie jednostki administracji państwowej i organizacje społeczne.

Ogromna większość Polaków uważa, że zwierzętom powinno się oszczędzić bezsensownej śmierci oraz zminimalizować ich cierpienia wtedy, gdy ich uśmiercanie uznaje się za sensowne, czyli w tych przypadkach, kiedy ma ono służyć ludziom. Życie zwierząt ma dla większości badanych wartość podrzędną w stosunku do życia ludzkiego.

Chociaż większość społeczeństwa zgadza się na zabijanie zwierząt w celu pozyskania ich mięsa, którego jedzenie jest w naszej tradycji kulturowej bardzo mocno ugruntowane, to już wykorzystywanie zwierząt do testowania takich produktów, jak kosmetyki czy środki czystości, a więc służących wygodzie ludzi, a nie ratowaniu ich zdrowia czy życia (lekarstwa), uznawane jest przez większość za niesłuszne.

W codziennej praktyce życiowej niewiele osób zwraca jednak uwagę na to, w jakich warunkach powstają kupowane przez nich produkty pochodzenia zwierzęcego lub też czy inne nabywane artykuły były testowane na zwierzętach czy nie. O zakupie decydują przede wszystkim cena, jakość i marka.

Opracowała

Joanna LEWANDOWSKA

⁶ Opisy działań takich organizacji można znaleźć w prasie. Por. np. w ostatnim numerze „Polityki” artykuł o koniach przeznaczonych na rzeź (A. Malik, *Czy mięso może cierpieć?*, „Polityka”, nr 20, 20 maja 2006 roku).

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) myśli, jak zwierzęta odczuwają ból? Czy:
 1 - wszystkie zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek; 2 - niektóre zwierzęta odczuwają ból tak samo jak człowiek, a niektóre mniej; 3 - wszystkie zwierzęta odczuwają ból w mniejszym stopniu niż człowiek

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	82	8	5	5	1024
Płeć					
Mężczyźni	82	9	5	4	491
Kobiety	82	8	5	5	533
Wiek					
18-24 lat	79	13	4	4	155
25-34	83	9	5	2	186
35-44	82	8	7	3	172
45-54	84	7	5	5	208
55-64	82	8	7	4	119
65 lat i więcej	83	5	2	10	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	85	8	4	4	378
Miasto do 20 tys.	77	9	4	10	138
20-100 tys.	82	9	4	6	211
101-500 tys.	80	8	9	4	181
501 tys. i więcej mieszk.	86	9	3	2	116
Wykształcenie					
Podstawowe	84	5	4	6	293
Zasadnicze zawodowe	83	7	4	5	265
Średnie	82	10	5	4	354
Wyższe	75	14	8	3	111
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	75	13	7	4	73
Prac. umysł. niż. szczebla	89	7	4	0	84
Pracownicy fiz.- umysł.	89	5	3	3	96
Robotnicy wykwalifikowani	87	3	4	5	88
Robotnicy niewykwalifik.	79	8	0	14	41
Rolnicy	85	6	9	0	54
Pracujący na własny rach.	76	11	7	6	28
Bierni zawodowo					
Renciści	87	6	2	5	84
Emeryci	82	6	4	9	226
Uczniowie i studenci	73	19	3	5	86
Bezrobotni	79	12	8	2	120
Gospodynie domowe i inni	82	7	6	4	44
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	82	8	6	3	130
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	88	4	3	5	78
sekt. pryw. poza rolnict.	85	8	3	5	208
prywatnym gosp. rolnym	91	3	6	0	54
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	81	10	5	3	121
301-500	86	4	5	6	151
501-900	87	6	3	4	218
901-1200	80	9	7	4	82
Powyżej 1200 zł	75	15	7	3	74
Ocena własnych war. mater.					
Złe	85	6	5	4	284
Średnie	82	9	3	6	471
Dobre	79	9	8	4	269
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	85	5	3	7	83
Raz w tygodniu	81	8	6	5	487
1-2 razy w miesiącu	84	9	3	5	194
Kilka razy w roku	83	9	4	3	173
W ogóle nie uczestniczy	81	11	2	5	87
Poglądy polityczne					
Lewica	81	8	7	5	144
Centrum	82	9	4	4	306
Prawica	82	8	6	5	329
Trudno powiedzieć	83	8	2	6	245

Tabela 2. Jak ważne, Pana(i) zdaniem, jest to, by uśmiercać zwierzęta przeznaczone na rzeź w taki sposób, aby jak najmniej cierpiały? Czy jest to:

(%)

	w ogóle nieważne	raczej mało ważne	dość ważne	bardzo ważne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	3	3	24	67	3	1024
Płeć						
Mężczyźni	4	3	26	65	2	491
Kobiety	2	3	22	69	4	533
Wiek						
18-24 lat	4	4	27	63	1	156
25-34	4	2	26	67	2	186
35-44	3	4	28	63	2	171
45-54	2	5	23	69	2	208
55-64	2	2	21	72	4	119
65 lat i więcej	4	2	19	71	5	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	4	3	26	65	3	377
Miasto do 20 tys.	3	6	22	64	5	138
20-100 tys.	2	2	23	70	3	211
101-500 tys.	2	3	25	68	2	181
501 tys.i więcej mieszk.	2	3	22	73	1	117
Wykształcenie						
Podstawowe	3	3	24	65	5	293
Zasadnicze zawodowe	2	5	25	65	3	264
Średnie	3	2	25	69	2	355
Wyższe	3	3	18	75	1	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	3	2	24	70	1	73
Prac.umysł.niż.szczebla	1	1	21	77	0	84
Pracownicy fiz.- umysł.	1	3	32	62	1	96
Robotnicy wykwalifikowani	8	4	23	62	3	88
Robotnicy niewykwalifik.	4	0	25	71	0	41
Rolnicy	4	2	30	63	2	53
Pracujący na własny rach.	3	4	27	63	3	28
Bierni zawodowo						
Renciści	5	2	16	73	4	84
Emeryci	1	2	20	73	4	226
Uczniowie i studenci	5	4	21	68	3	87
Bezrobotni	1	9	38	50	2	120
Gospodynie domowe i inni	4	2	7	77	10	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	4	1	26	69	1	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	4	2	23	70	2	78
sekt. pryw. poza rolnict.	3	4	26	66	1	207
prywatnym gosp. rolnym	4	2	29	64	2	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	1	8	28	61	3	121
301-500	1	1	26	70	3	151
501-900	4	2	20	71	3	218
901-1200	2	2	21	72	4	82
Powyżej 1200 zł	2	1	28	69	0	74
Ocena własnych war. mater.						
Złe	2	3	27	66	3	284
Średnie	2	3	22	69	3	471
Dobre	4	4	24	66	2	269
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	3	19	76	1	83
Raz w tygodniu	3	3	26	65	3	487
1-2 razy w miesiącu	4	3	26	67	1	194
Kilka razy w roku	2	5	19	70	4	173
W ogóle nie uczestniczy	3	1	25	68	3	88
Poglądy polityczne						
Lewica	4	3	25	65	3	145
Centrum	1	4	22	70	3	306
Prawica	2	3	23	70	2	329
Trudno powiedzieć	5	2	28	61	4	245

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, czy **trzymanie zwierząt w ogrodach zoologicznych** jest słuszne czy niesłuszne?

(%)

	Zdecydowanie słuszne	Raczej słuszne	Raczej niesłuszne	Zdecydowanie niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	52	18	6	12	1025
Płeć						
Mężczyźni	14	54	18	5	10	491
Kobiety	10	51	18	7	14	534
Wiek						
18-24 lat	5	47	28	10	10	156
25-34	15	45	21	7	12	186
35-44	14	51	20	5	11	172
45-54	10	63	12	5	10	208
55-64	13	58	17	5	7	119
65 lat i więcej	15	51	12	3	19	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	10	55	19	3	13	378
Miasto do 20 tys.	14	49	15	10	12	138
20-100 tys.	9	56	17	8	10	211
101-500 tys.	15	45	20	8	12	181
501 tys. i więcej mieszk.	16	53	19	2	11	117
Wykształcenie						
Podstawowe	12	54	14	7	13	293
Zasadnicze zawodowe	12	54	18	4	12	265
Średnie	12	51	20	7	10	355
Wyższe	10	50	22	5	12	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	15	52	17	5	11	73
Prac. umysł. niż. szczebla	10	53	23	5	8	84
Pracownicy fiz. - umysł.	14	46	23	8	9	96
Robotnicy wykwalifikowani	15	60	13	7	6	88
Robotnicy niewykwalifik.	17	48	18	9	8	41
Rolnicy	8	59	20	2	11	54
Pracujący na własny rach.	10	40	20	15	16	28
Bierni zawodowo						
Renciści	10	56	18	2	14	84
Emeryci	14	54	13	5	14	226
Uczniowie i studenci	7	46	27	9	12	87
Bezrobotni	8	56	18	6	12	120
Gospodynie domowe i inni	15	41	20	6	17	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	55	17	8	7	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	17	51	23	0	10	78
sekt. pryw. poza rolnict.	14	46	20	10	10	208
prywatnym gosp. rolnym	6	61	22	3	8	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	11	57	16	5	11	121
301-500	14	63	16	3	5	151
501-900	13	53	17	7	10	218
901-1200	11	52	18	7	12	82
Powyżej 1200 zł	20	51	14	1	15	74
Ocena własnych war. mater.						
Złe	9	56	18	5	13	284
Średnie	14	52	18	6	11	472
Dobre	12	49	19	6	12	269
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	11	60	17	5	6	83
Raz w tygodniu	11	55	17	4	13	487
1-2 razy w miesiącu	12	51	17	8	11	194
Kilka razy w roku	16	46	18	10	10	173
W ogóle nie uczestniczy	11	46	25	7	12	88
Poglądy polityczne						
Lewica	14	47	24	6	9	145
Centrum	11	53	20	8	8	306
Prawica	12	55	17	5	10	329
Trudno powiedzieć	11	51	14	4	19	245

Tabela 4. Jak Pan(i) sądzi, czy **testowanie na zwierzętach lekarstw przeznaczonych dla ludzi** jest słuszne czy niesłuszne?

(%)

	Zdecydowanie słuszne	Raczej słuszne	Raczej niesłuszne	Zdecydowanie niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	44	19	11	13	1025
Płeć						
Mężczyźni	16	47	19	9	9	491
Kobiety	11	41	20	13	16	534
Wiek						
18-24 lat	7	37	30	20	6	156
25-34	17	46	16	10	11	186
35-44	10	48	16	12	14	172
45-54	14	46	18	10	12	208
55-64	15	49	22	5	8	119
65 lat i więcej	13	39	17	7	24	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	14	43	17	8	17	378
Miasto do 20 tys.	11	40	16	18	13	138
20-100 tys.	7	49	21	10	12	211
101-500 tys.	15	39	23	13	9	181
501 tys.i więcej mieszk.	17	49	22	7	5	117
Wykształcenie						
Podstawowe	12	36	24	10	18	293
Zasadnicze zawodowe	13	51	16	7	14	265
Średnie	14	44	18	14	10	355
Wyższe	15	47	20	10	8	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	18	56	15	5	7	73
Prac. umysł. niż. szczebla	15	43	12	15	14	84
Pracownicy fiz.- umysł.	8	44	25	15	9	96
Robotnicy wykwalifikowani	15	54	13	10	8	88
Robotnicy niewykwalifik.	18	48	18	10	5	41
Rolnicy	18	46	17	5	14	54
Pracujący na własny rach.	6	59	7	15	12	28
Bierni zawodowo						
Renciści	10	40	19	9	22	84
Emeryci	13	42	20	7	19	226
Uczniowie i studenci	8	37	26	21	7	87
Bezrobotni	10	38	27	12	12	120
Gospodynie domowe i inni	25	39	15	11	10	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	53	14	9	10	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	20	42	20	11	7	78
sekt. pryw. poza rolnict.	12	50	15	13	10	208
prywatnym gosp. rolnym	18	46	19	3	14	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	15	42	23	8	13	121
301-500	10	50	19	11	9	151
501-900	13	41	22	10	14	218
901-1200	12	56	12	5	14	82
Powyżej 1200 zł	9	63	16	5	6	74
Ocena własnych war. mater.						
Złe	13	40	25	8	13	284
Średnie	13	46	17	10	15	472
Dobre	13	44	17	15	10	269
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	8	40	26	10	16	83
Raz w tygodniu	13	47	16	9	16	487
1-2 razy w miesiącu	15	41	18	14	12	194
Kilka razy w roku	13	41	28	11	7	173
W ogóle nie uczestniczy	15	42	21	15	8	88
Poglądy polityczne						
Lewica	9	44	27	11	10	145
Centrum	15	46	17	12	10	306
Prawica	13	48	20	7	11	329
Trudno powiedzieć	12	35	18	14	21	245

Tabela 5. Jak Pan(i) sądzi, czy **tresowanie i pokazywanie zwierząt w cyrkach** jest słuszne czy niesłuszne?

(%)

	Zdecydowanie słuszne	Raczej słuszne	Raczej niesłuszne	Zdecydowanie niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	32	31	20	12	1025
Płeć						
Mężczyźni	6	34	33	17	11	491
Kobiety	4	30	29	24	14	534
Wiek						
18-24 lat	1	21	39	31	8	156
25-34	6	28	31	24	11	186
35-44	7	30	30	20	12	172
45-54	3	37	33	16	12	208
55-64	4	35	28	21	11	119
65 lat i więcej	8	38	22	12	19	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	37	32	13	13	378
Miasto do 20 tys.	6	24	29	26	15	138
20-100 tys.	4	35	27	24	10	211
101-500 tys.	5	28	32	23	12	181
501 tys.i więcej mieszk.	4	26	30	28	12	117
Wykształcenie						
Podstawowe	7	39	26	15	13	293
Zasadnicze zawodowe	6	35	32	12	14	265
Średnie	3	26	34	27	11	355
Wyższe	3	25	28	35	9	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	3	21	23	44	9	73
Prac.umysł.niż.szczebła	4	25	27	30	13	84
Pracownicy fiz.- umysł.	3	23	43	21	10	96
Robotnicy wykwalifikowani	10	41	29	14	6	88
Robotnicy niewykwalifik.	17	28	37	13	6	41
Rolnicy	2	41	31	11	15	54
Pracujący na własny rach.	6	30	23	27	14	28
Bierni zawodowo						
Renciści	3	35	36	12	14	84
Emeryci	8	37	23	15	16	226
Uczniowie i studenci	3	24	31	31	11	87
Bezrobotni	0	35	39	16	10	120
Gospodynie domowe i inni	5	31	25	22	17	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	5	24	32	28	11	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	4	36	33	23	4	78
sekt. pryw. poza rolnict.	8	26	31	24	11	208
prywatnym gosp. rolnym	2	41	31	13	14	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	6	40	29	14	11	121
301-500	6	35	31	18	10	151
501-900	6	36	28	19	11	218
901-1200	3	27	28	30	12	82
Powyżej 1200 zł	5	25	35	22	13	74
Ocena własnych war. mater.						
Złe	5	36	30	15	13	284
Średnie	5	32	30	20	13	472
Dobre	4	26	33	27	10	269
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	10	35	31	18	6	83
Raz w tygodniu	4	33	31	19	13	487
1-2 razy w miesiącu	4	31	34	18	13	194
Kilka razy w roku	6	35	23	25	11	173
W ogóle nie uczestniczy	7	18	35	26	13	88
Poglądy polityczne						
Lewica	5	26	38	21	10	145
Centrum	6	31	29	25	9	306
Prawica	4	32	32	20	12	329
Trudno powiedzieć	5	35	27	15	18	245

Tabela 6. Jak Pan(i) sądzi, czy **testowanie na zwierzętach kosmetyków, środków czystości przeznaczonych dla ludzi** jest słuszne czy niesłuszne?

(%)

	Zdecydowanie słuszne	Raczej słuszne	Raczej niesłuszne	Zdecydowanie niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	24	36	21	12	1025
Płeć						
Mężczyźni	7	27	36	21	10	491
Kobiety	5	22	37	22	15	534
Wiek						
18-24 lat	2	17	46	31	4	156
25-34	8	22	39	23	8	186
35-44	5	25	34	22	15	172
45-54	8	27	32	23	10	208
55-64	7	30	37	17	9	119
65 lat i więcej	4	25	32	11	28	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	7	25	36	16	17	378
Miasto do 20 tys.	6	18	29	32	14	138
20-100 tys.	3	27	41	19	10	211
101-500 tys.	7	29	30	24	10	181
501 tys.i więcej mieszk.	6	19	44	26	5	117
Wykształcenie						
Podstawowe	5	23	35	20	17	293
Zasadnicze zawodowe	6	27	36	16	16	265
Średnie	6	25	35	25	9	355
Wyższe	6	23	43	24	4	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	6	26	41	23	3	73
Prac.umysł.niż.szczebła	4	22	33	31	9	84
Pracownicy fiz.- umysł.	1	23	44	25	7	96
Robotnicy wykwalifikowani	10	25	34	18	14	88
Robotnicy niewykwalifik.	11	23	34	23	9	41
Rolnicy	9	26	32	23	11	54
Pracujący na własny rach.	9	28	32	21	9	28
Bierni zawodowo						
Renciści	3	28	37	15	17	84
Emeryci	6	26	33	14	22	226
Uczniowie i studenci	2	13	44	33	7	87
Bezrobotni	8	23	39	19	11	120
Gospodynie domowe i inni	7	32	28	26	8	44
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	6	24	37	23	10	130
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	6	27	40	22	5	78
sekt. pryw. poza rolnict.	6	24	36	24	10	208
prywatnym gosp. rolnym	11	26	34	21	9	54
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	9	26	38	14	13	121
301-500	4	26	38	22	10	151
501-900	7	25	34	21	13	218
901-1200	3	32	33	18	14	82
Powyżej 1200 zł	5	30	40	20	5	74
Ocena własnych war. mater.						
Złe	6	28	38	15	13	284
Średnie	7	24	34	21	14	472
Dobre	3	22	38	28	9	269
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	3	24	44	13	15	83
Raz w tygodniu	4	25	35	20	15	487
1-2 razy w miesiącu	9	22	37	21	11	194
Kilka razy w roku	8	27	36	23	6	173
W ogóle nie uczestniczy	4	21	33	33	9	88
Poglądy polityczne						
Lewica	5	23	44	19	9	145
Centrum	7	25	37	24	7	306
Prawica	5	26	39	18	12	329
Trudno powiedzieć	6	22	28	22	21	245

Tabela 7. Co przede wszystkim bierze Pan(i) pod uwagę, kiedy kupuje Pan(i) kosmetyki i środki czystości? Czy to, że:
 1 - mają niską cenę; 2 - mają znaną markę; 3 - nie były testowane na zwierzętach; 4 - mają odpowiednią datę ważności; 5 - są nieszkodliwe dla środowiska; 6 - widział(a) Pan(i) ich reklamę; 7 - Trudno powiedzieć; 8 - Nie dotyczy, nie robię takich zakupów

	(%)								Liczba osób
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Ogółem	50	40	6	39	18	4	2	14	1025
Płeć									
Mężczyźni	46	38	4	32	15	4	2	23	491
Kobiety	55	41	7	46	20	4	2	6	534
Wiek									
18-24 lat	49	56	12	39	18	4	1	6	156
25-34	47	48	9	44	17	6	1	11	186
35-44	47	40	6	46	15	5	4	12	172
45-54	56	39	5	39	22	3	0	12	208
55-64	59	26	1	47	22	4	1	14	119
65 lat i więcej	47	27	2	25	13	2	4	29	184
Miejsce zamieszkania									
Wieś	54	32	6	33	17	3	2	20	378
Miasto do 20 tys.	45	45	9	35	18	4	3	13	138
20-100 tys.	46	45	3	44	20	6	1	11	211
101-500 tys.	57	43	6	47	14	3	1	10	181
501 tys.i więcej mieszk.	46	45	8	46	21	4	0	10	117
Wykształcenie									
Podstawowe	55	21	4	29	16	2	3	26	293
Zasadnicze zawodowe	53	32	4	39	17	4	1	18	265
Średnie	49	55	8	46	21	4	1	4	355
Wyższe	38	58	7	49	15	8	1	7	111
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	42	57	11	45	15	10	1	5	73
Prac.umysł.niż.szczebła	41	52	5	58	18	6	1	8	84
Pracownicy fiz.- umysł.	47	45	5	44	24	1	3	11	96
Robotnicy wykwalifikowani	47	40	5	37	23	6	2	16	88
Robotnicy niewykwalifik.	75	29	2	30	8	7	0	13	41
Rolnicy	68	35	5	30	13	3	0	15	54
Pracujący na własny rach.	33	81	3	49	12	0	0	3	28
Bierni zawodowo									
Renciści	62	22	6	28	21	1	0	21	84
Emeryci	49	27	1	37	16	3	4	22	226
Uczniowie i studenci	45	61	9	38	16	7	1	6	87
Bezrobotni	54	32	11	38	17	1	1	18	120
Gospodynie domowe i inni	49	42	10	48	20	4	0	8	44
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	48	45	5	51	18	6	1	8	130
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	50	52	6	33	14	2	1	19	78
sekt. pryw. poza rolnict.	46	51	7	43	20	5	2	8	208
prywatnym gosp. rolnym	68	36	3	25	17	2	0	16	54
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	51	31	9	42	16	3	1	18	121
301-500	57	37	5	43	17	4	0	13	151
501-900	56	32	4	41	19	2	3	16	218
901-1200	37	52	4	56	22	5	0	9	82
Powyżej 1200 zł	48	51	9	40	23	8	0	6	74
Ocena własnych war. mater.									
Złe	64	27	4	38	15	2	1	16	284
Średnie	50	36	6	39	20	4	2	16	472
Dobre	37	59	7	43	16	6	2	10	269
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	64	31	3	43	18	3	2	10	83
Raz w tygodniu	50	42	6	39	20	4	2	12	487
1-2 razy w miesiącu	47	36	4	41	14	3	1	21	194
Kilka razy w roku	49	38	7	41	17	4	1	15	173
W ogóle nie uczestniczy	48	46	9	31	13	6	3	14	88
Poglądy polityczne									
Lewica	47	46	8	41	19	9	0	10	145
Centrum	50	46	7	43	17	2	1	12	306
Prawica	50	42	5	40	20	5	2	13	329
Trudno powiedzieć	53	26	4	32	15	2	3	22	245

Tabela 8. Na co przede wszystkim zwraca Pan(i) uwagę, kiedy kupuje Pan(i) jajka? 1 - Na to, czy mają niską cenę; 2 - Na to, jakiej są wielkości; 3 - Na to, czy są odpowiednio oznakowane i spełniają normy UE; 4 - Na to, czy mają odpowiednią datę ważności; 5 - Na to, czy pochodzą od kur hodowanych w klatkach czy od innych; 6 - Trudno powiedzieć; 7 - Nie dotyczy, nie robię takich zakupów

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	Liczba osób
Ogółem	27	32	20	34	13	2	28	1025
Płeć								
Mężczyźni	27	28	15	29	11	2	36	491
Kobiety	28	35	25	39	15	2	21	534
Wiek								
18-24 lat	23	27	18	33	13	0	39	156
25-34	19	30	23	39	12	4	27	186
35-44	29	38	21	35	13	2	23	172
45-54	30	37	23	43	12	1	20	208
55-64	35	37	15	37	14	1	23	119
65 lat i więcej	29	24	19	18	14	3	36	184
Miejsce zamieszkania								
Wieś	19	21	14	24	13	1	47	378
Miasto do 20 tys.	25	31	34	30	16	4	20	138
20-100 tys.	29	36	24	45	13	4	15	211
101-500 tys.	40	44	19	41	11	1	16	181
501 tys.i więcej mieszk.	34	43	20	42	10	2	18	117
Wykształcenie								
Podstawowe	31	26	13	23	10	1	40	293
Zasadnicze zawodowe	30	31	23	33	10	3	27	265
Średnie	26	36	24	40	17	2	21	355
Wyższe	16	37	21	47	14	4	20	111
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier.,inteligencja	17	41	16	47	15	5	18	73
Prac.umysł.niż.szczebła	24	44	28	42	13	2	21	84
Pracownicy fiz.- umysł.	21	29	27	46	14	5	22	96
Robotnicy wykwalifikowani	23	35	17	39	15	2	29	88
Robotnicy niewykwalifik.	44	28	15	14	15	0	33	41
Rolnicy	7	9	16	17	7	0	68	54
Pracujący na własny rach.	27	35	19	28	22	7	9	28
Bierni zawodowo								
Renciści	43	26	22	29	8	1	28	84
Emeryci	31	31	18	28	15	2	29	226
Uczniowie i studenci	15	33	14	28	11	0	46	87
Bezrobotni	37	36	27	38	11	1	17	120
Gospodynie domowe i inni	34	29	18	53	10	4	12	44
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	21	40	25	42	15	2	21	130
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	28	33	21	33	12	3	31	78
sekt. pryw. poza rolnict.	24	36	17	39	15	4	23	208
prywatnym gosp. rolnym	9	9	14	18	8	0	65	54
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	32	32	17	43	10	1	22	121
301-500	30	25	24	38	10	1	32	151
501-900	33	37	17	33	13	3	25	218
901-1200	19	38	28	44	16	0	23	82
Powyżej 1200 zł	25	49	25	46	10	0	16	74
Ocena własnych war. mater.								
Złe	38	35	16	35	11	2	23	284
Średnie	26	30	21	31	13	2	31	472
Dobre	19	32	23	39	14	3	27	269
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	31	35	19	36	14	1	24	83
Raz w tygodniu	24	30	22	36	15	2	28	487
1-2 razy w miesiącu	30	29	21	32	13	3	26	194
Kilka razy w roku	31	39	15	34	9	1	30	173
W ogóle nie uczestniczy	29	34	20	30	8	3	30	88
Poglądy polityczne								
Lewica	26	39	21	39	17	1	22	145
Centrum	28	34	20	36	14	2	27	306
Prawica	29	34	23	36	14	2	23	329
Trudno powiedzieć	25	22	17	27	7	4	39	245